

Ενδιαφέρονται και Ενεργώ – Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη

Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα

Συνεργασία στο Νηπιαγωγείο

1^ο Εργαστήριο

«Ας γνωριστούμε παίζοντας»

1η Δραστηριότητα

Τα παιδιά με τη συνοδεία μουσικής κινούνται ελεύθερα στο χώρο και κάθε φορά που σταματάει, ακολουθούν συγκεκριμένες εντολές, π.χ. περπατούν γρήγορα, αργά, θυμωμένα, χαρούμενα, επιλέγουν ένα φίλο και τον αγκαλιάζουν, ενώνουν χέρια, πόδια.

2η Δραστηριότητα

Διαμορφώνουμε έναν κύκλο με καρέκλες. Κάθονται όλοι στις καρέκλες ΕΚΤΟΣ από έναν ο οποίος θα πρέπει στη διάρκεια του παιχνιδιού να βρει καρέκλα να κάτσει και να αφήσει άλλον όρθιο. Το παιχνίδι απαιτεί γρήγορα αντανάκλαστικά και συνεργασία χωρίς λόγια. Στόχος είναι κάθε παιδί να αλλάξει καρέκλα και να βρει μία άλλη χωρίς να χάσει τη θέση του. Για να γίνει αυτό πρέπει η ομάδα να είναι σιωπηλή και να κοιτάζεται μόνο στα μάτια. «Κοιτάζω τους άλλους γύρω μου στα μάτια και όταν νιώθω ότι κάποιος είναι έτοιμος να αλλάξει μαζί μου καρέκλα, προσπαθώ να έχω οπτική επαφή μαζί του να συνεννοηθώ χωρίς να μιλήσω και την κατάλληλη στιγμή να σηκωθούμε και οι δύο να ανταλλάξουμε γρήγορα θέσεις προτού προλάβει ο όρθιος να καθίσει σε κάποια από αυτές». Η δραστηριότητα αυτή ενθαρρύνει τη μη λεκτική επικοινωνία την οπτική συνεννόηση και συνεργασία σημαντικό είναι ο καθένας να πάει μόνο στην καρέκλα αυτού με τον οποίον έχει κοιταχτεί. Άρα μόνο δύο άτομα κάθε φορά θα σηκωθούν, όχι ένας. Εξηγούμε στα παιδιά πως δεν αρκεί μόνο να κοιτάξω κάποιον θα πρέπει και αυτός να με έχει κοιτάξει και να έχουμε επικοινωνήσει χωρίς να μιλήσει ο ένας τον άλλον.

3η Δραστηριότητα

Ακολουθεί ένα συνεργατικό φύλλο εργασίας, όπου το κάθε παιδί επιλέγει το συνεργάτη του και ζωγραφίζουν από κοινού τις παλάμες τους δικαιολογώντας παράλληλα γιατί του αρέσει να συνεργάζεται με το συγκεκριμένο παιδί.

2^ο Εργαστήριο

«Φτιάχνουμε τους κανόνες της ομάδας μας»

1η δραστηριότητα

Στην Ολομέλεια συζητάμε τους κανόνες καλής λειτουργίας της ομάδας μας κάνουμε μία συζήτηση με τη μορφή ιδεοθυελλας (brainstorming) και ζητάμε από τα παιδιά να προτείνουν κανόνες. Στόχος είναι να προτείνουν τα παιδιά (αλλά μπορεί να προσθέσουμε και εμείς κάποιους ή να τα διευκολύνουμε). Κανόνες μπορεί να είναι για παράδειγμα «σηκώνουμε χέρι για να μιλήσουμε», «ακούω την άποψη του άλλου», «δέχομαι τη γνώμη του άλλου», «δεν αφήνουμε κανέναν μόνο του» «αφήνω και τον άλλον να κάνει κάτι», «μοιράζομαι πράγματα» κ.ό.κ. Η νηπιαγωγός καταγράφει σε δικό της χαρτί τους προτεινόμενους κανόνες. Στη συνέχεια κάθε παιδί αποφασίζει ποιον κανόνα θα ασχοληθεί και τους ζητούμε γράψουν τον κανόνα που έχουν επιλέξει -φροντίζοντας να καλυφθούν όλοι οι κανόνες που έχουν συζητηθεί και συμφωνηθεί στην ολομέλεια. Φτιάχνουμε έτσι τον Ήλιο της τάξης μας: Ατομική φιλοτέχνηση των ηλιαχτίδων (μία λωρίδα χαρτονιού) στην οποία σημειώνεται το όνομα κάθε μαθητή/-ήτριας και ένας κανόνας σωστής λειτουργίας της ομάδας εικονοποιημένος (με τη συμβολή του/της εκπαιδευτικού) (ακούω ενεργητικά, δεν διακόπτω, περιμένω τη σειρά μου, σηκώνω το χέρι, κινούμαι στο χώρο χωρίς να σπρώχνω, , κ.λπ.).

2η Δραστηριότητα:

«Χαρίζω στον εαυτό μου και στον άλλον κάτι θετικό» (κινητική δραστηριότητα με αξιοποίηση τεχνικών Θεάτρου) Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι αφενός η αναγνώριση θετικών ιδιοτήτων που διαθέτουν τα ίδια για τον εαυτό τους -ως χαρακτήρες και ως δεξιότητες- με στόχο να αναπτύξουν μία θετική εικόνα για τον εαυτό τους και αφετέρου η αναγνώριση θετικών χαρακτηριστικών που βλέπουν και θαυμάζουν στους άλλους. Μετά τη συμπλήρωση του Ήλιου της τάξης, βάζουμε μουσική και προτρέπουμε τα παιδιά να σηκωθούν για να χορέψουν σύμφωνα με τη διάθεση που τους προκαλεί η μουσική. Κατά τη διάρκεια της μουσικής, ο/η νηπιαγωγός δίνει οδηγία: «Στην παύση της μουσικής ακουμπώ τον αγκώνα με τον αγκώνα κάποιου άλλου». Η κάθε οδηγία δίνεται σε κάθε παύση της μουσικής γρήγορα, σαν έκπληξη, με σαφήνεια και σύντομη διατύπωση: «ακουμπήστε τους αγκώνες!», «ακουμπήστε τις πλάτες σας!», «χαϊδέψτε το κεφάλι όποιου είναι κοντά σας!» κ.ό.κ. Επιπλέον, το σταμάτημα της μουσικής για την εκτέλεση της οδηγίας δεν πρέπει να ξεπερνά περίπου τα 5-8 δευτερόλεπτα, προκειμένου η δραστηριότητα να έχει πολύ γρήγορο και παιγνιώδη τρόπο. Επαναλήψεις δραστηριότητας με νέες οδηγίες για περίπου 2 λεπτά(εδώ εάν η ομάδα έχει αναπτύξει καλό ρυθμό μπορούν και τα παιδιά να λένε δυνατά μια αντίστοιχη οδηγία σε κάθε στοπ μουσικής).

Στη συνέχεια, αλλάζουμε μουσικό κομμάτι και ενώ συνεχίζεται η ελεύθερη κίνηση με τη μουσική (χωρίς παύσεις), η οδηγία αλλάζει: «όταν συναντώ κάποιον του λέω κάτι θετικό/όμορφο που έχω και μου αρέσει στον εαυτόν μου». Για παράδειγμα «έχω μακριά μαλλιά», «έχω απαλό δέρμα», «μου αρέσουν τα δάχτυλα στα χέρια μου» κ.ό.κ. Αφήνουμε αυτήν την οδηγία για 2 λεπτά (ή έως ότου ακούσουμε ότι όλα τα παιδιά ή σχεδόν όλα έχουν καταφέρει να εκφράσουν κάτι θετικό για τον εαυτό τους, χωρίς να μειωθεί το ενδιαφέρον των παιδιών για τη δραστηριότητα και στη συνέχεια δίνουμε την επόμενη οδηγία: «όταν συναντώ κάποιον του λέω κάτι θετικό/όμορφο που καταφέρνω». Για παράδειγμα, «τρέχω γρήγορα», «κάνω πολύ καλά το κολάζ», «χορεύω με ωραίο ρυθμό» κ.ό.κ. Αφήνουμε αυτήν την οδηγία για 2 λεπτά (ή έως ότου ακούσουμε ότι όλα τα παιδιά ή σχεδόν όλα έχουν καταφέρει να εκφράσουν κάτι που καταφέρνουν καλά, χωρίς να μειωθεί το ενδιαφέρον των παιδιών για τη δραστηριότητα και στη συνέχεια δίνουμε την επόμενη οδηγία: «Στην παύση της μουσικής, χαιρετώ αυτόν που έχω δίπλα μου με μια ευγενική κίνηση και του χαρίζω μια φράση που πάντα ξεκινά με το «Σε εσένα μου αρέσει.....» π.χ. το χρώμα των ματιών σου, ή ..το χαμόγελό σου.... Αφήνουμε αυτήν την οδηγία για δυο λεπτά και έπειτα προχωράμε στην επόμενη –και τελευταία- «Στην παύση της μουσικής, χαιρετώ αυτόν που έχω δίπλα μου με μια ευγενική κίνηση και του χαρίζω μια φράση που πάντα ξεκινά με το «Σε θαυμάζω όταν.....» π.χ. όταν τρέχεις γρήγορα, όταν καταφέρνεις πολύ καλά το κουτσό, όταν τραγουδάς κ.ο.κ. Προσπαθούμε στο προτεινόμενο χρόνο να έχουν «χαρίσει» ευγενικούς χαιρετισμούς και θετικές φράσεις όσο περισσότερα παιδιά γίνεται.

3η Δραστηριότητα

Κάθε παιδί φέρνει από το σπίτι του το αγαπημένο του αντικείμενο και το παρουσιάζει στους συμμαθητές του. Στο τέλος της κάθε παρουσίασης δίνεται ένα βραβείο στο οποίο γράφουμε φιλοφρονήσεις που λένε τα παιδιά για το παιδί –παρουσιαστή.

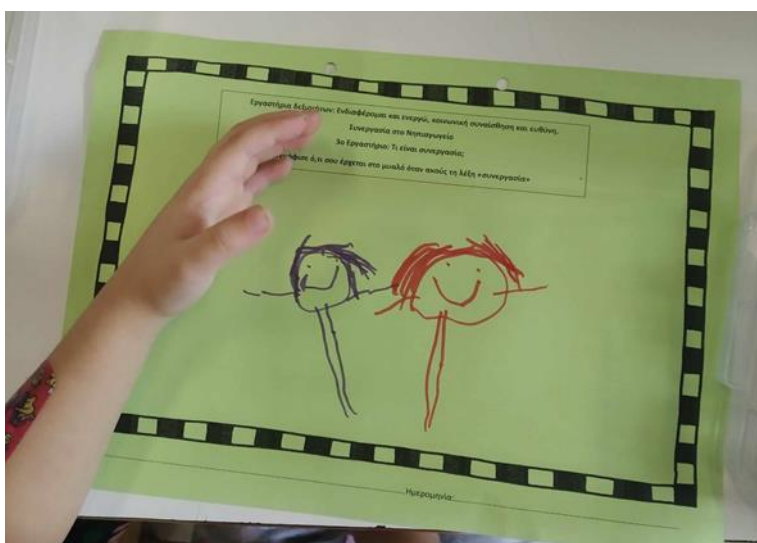

3^ο Εργαστήριο

«Η αρχική μου ιδέα...!»

Δραστηριότητα:

«Η αρχική μου ιδέα...!» (Δραστηριότητα κινητική συγκέντρωσης με ατομικό ιχνογράφημα και συνέντευξη «στο αυτί».) Στον ελεύθερο χώρο έχουν τοποθετηθεί αραιά απλωμένα παντού πράσινα χαρτιά A4 και πάνω σε κάθε χαρτί έχει τοποθετηθεί μία μολυβοθήκη με διάφορους μαρκαδόρους. Τα χαρτιά και οι μολυβοθήκες είναι τόσα όσα και τα παιδιά της τάξης. Ο/η νηπιαγωγός με τη βοήθεια ενός ταμπουρίνου ή με τα δύο ξυλάκια δίνει διάφορους ρυθμούς για περπατήματα στα παιδιά. Η οδηγία είναι κάθε παιδί να κινείται μόνο του διατηρώντας τη σιωπή του περνώντας ανάμεσα από τα απλωμένα στο πάτωμα χαρτιά ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΑ ΠΑΤΑΕΙ και ανάμεσα από τους άλλους. Κατά τη διάρκεια της κίνησής του δε πρέπει να αγγίζει ούτε να μιλά στους άλλους. Ο ρυθμός που δίνει με το μουσικό όργανο ο/η νηπιαγωγός στην αρχή είναι σταθερός για βάδισμα, χωρίς καμία εναλλαγή. Τα παιδιά προσπαθούν να περνούν από άλλους καλύπτοντας όλες τις πιθανές διαδρομές στο χώρο της αίθουσας. Όταν τα παιδιά καταφέρουν να συγκεντρωθούν και αποκτήσουν έναν καλό ρυθμό βαδίσματος τηρώντας όλες τις οδηγίες (συγκέντρωση, κίνηση σε όλο το χώρο της αίθουσας, μη επικοινωνία με τους γύρω), ο/η νηπιαγωγός δοκιμάζει και διαφορετικούς ρυθμούς με το μουσικό όργανο καθώς και σταματήματα- παύσεις αυτών. Η διατήρηση της παύσης του ρυθμού διαρκεί περίπου 5 δευτερόλεπτα κατά τα οποία δεν πρέπει να ακούγονται ούτε τα παιδιά –όσο γίνεται. Επιδιώκεται η συγκέντρωσή τους. Ακολουθούν εναλλαγές ρυθμού. Σε κάθε παύση σταματούν κ.ο.κ. Οι ρυθμοί εναλλάσσονται γρήγορα. Όταν ολοκληρωθεί η αυτή η φάση (υπολογίζονται 5 λεπτά), στο τελευταίο σταμάτημα της μουσικής κάθε παιδί επιλέγει σε ποιο πράσινο χαρτί θα σταθεί και κάθεται δίπλα στο χαρτί. Ζητάμε από τα παιδιά να μας ζωγραφίσουν ό,τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη συνεργασία. Προβλέπουμε 10 λεπτά για αυτή τη δραστηριότητα ή αλλιώς όσο χρόνο χρειαστούν για να ολοκληρώσουν όλα τα παιδιά. Ακολουθεί συζήτηση ατομικά με τον/την νηπιαγωγό. Τα παιδιά πρέπει να πουν και να εξηγήσουν στον/στην νηπιαγωγό τι έχουν φτιάξει και τι τους έρχεται στο μυαλό με τη λέξη συνεργασία μυστικά χωρίς να ακούσουν τα άλλα παιδιά «στο αυτί» της κυρίας.

4^ο Εργαστήριο

«Ικανότητες επικοινωνίας»

1η Δραστηριότητα

Οι μαθητές/-τριες έχουν χωριστεί σε δύο ομάδες επιλέγοντας εάν θέλουν να είναι στην ομάδα των εξωγήινων ή στην ομάδα των ανθρώπων/γήινων. Ξεκινάμε λοιπόν μέσα σε μία σύμβαση και λέμε στα παιδιά ότι: «έχουνε έρθει κάποιοι ωραίοι και γλυκούληδες εξωγήινοι στο σχολείο μας σήμερα με χαρά να μας γνωρίσουν και έχουν πάρα πολλά και ωραία και ενδιαφέροντα πράγματα να μας πουν για τον πλανήτη και τα μέρη που ζούνε. Δυστυχώς όμως δεν μπορούν να μιλήσουν στη δική μας γλώσσα και θα χρειαστούν κάποιον μεταφραστή». Σε αυτό το σημείο χωρίζουμε τα παιδιά ανά ζεύγη. Πρέπει να είναι ένας εξωγήινος και ένας γήινος μεταφραστής σε κάθε ζευγάρι. Μπορούν τα παιδιά να χωριστούν με δική τους επιλογή ή εάν θεωρούμε ότι είναι πολύ έντονο το φαινόμενο του να πηγαίνουν όλοι με τους φίλους ή με τους οικείους τους μπορεί ο/η νηπιαγωγός να μοιράσει εκείνη ή εκείνος τα ζευγάρια προκειμένου να δώσει την ευκαιρία και τη δυνατότητα και σε άλλα παιδιά να συνεργαστούν μεταξύ του. Έχουμε διαμορφώσει έναν ωραίο χώρο με ένα κόκκινο μεγάλο πανί (προαιρετικό είναι αυτό) όπου ο γήινος καλωσορίζει τον εξωγήινο και αρχίζει η δράση. Η οδηγία είναι ότι ο εξωγήινος μιλά σε μία γλώσσα ακαταλαβίστικη (αυτοσχεδιάζοντας φυσικά) και λέει μία ή δύο προτάσεις, κάνει παύση δίνοντας χρόνο στον γήινο μεταφραστή του να μεταφράσει στο κοινό όσα έχει ακούσει από τον εξωγήινο.

2η Δραστηριότητα

Αυτή η δραστηριότητα είναι σε συνέχεια της προηγούμενης και ακριβώς μέσα στην ίδια θεατρική σύμβαση με τους εξωγήινους. Λέμε στα παιδιά ότι οι εξωγήινοι έφεραν μαζί και τις γάτες τους. Τα παιδιά που ήτανε μεταφραστές μεταμορφώνονται σε γάτες και βάζουμε μία μουσική προκειμένου οι γάτες να κινηθούν στο χώρο. Οι εξωγήινοι -που μετά από την παραμονή τους στην γη έμαθαν τελικά να μιλάνε τη γλώσσα μας- κυνηγάνε με τη μουσική τις γάτες, ώσπου ο καθένας να πιάσει από μία γάτα. Τα ζευγάρια γάτα – εξωγήινος, ο οποίος που τώρα έχει μάθει να μιλάει ελληνικά) κάθονται σε ένα χώρο απέναντι από το κόκκινο πανί. Οι γάτες έχουν και αυτές να μας πουν την ιστορία τους από το μέρος που ζουν και το ταξίδι του. Καλούμε πάλι τα καινούργια ζευγάρια 1-1 στο κόκκινο πανί και με την προηγούμενη ίδια διαδικασία οι γάτες μιλούν στη γλώσσα τους νιαουρίζοντας και κάνοντας κινήσεις και ήχου. Αφήνουν λίγο χρόνο παύση για τους μεταφραστές και οι εξωγήινοι-ιδιοκτήτες τους μας μεταφράζουν τι λένε οι γάτες

3η Δραστηριότητα

Παρουσιάζουμε στα παιδιά το ιταλικό παραμύθι “Guizzino”, <https://www.youtube.com/watch?v=rjTxFZSB9sA&t=109s> που αναδεικνύει τη δύναμη της συνεργασίας. Ακολουθεί συζήτηση και τέλος, προτρέπουμε τα παιδιά να ζωγραφίσουν ό,τι τους άρεσε περισσότερο από την ιστορία.

Ομαδική εργασία βυθός με περίγραμμα μεγάλου ψαριού μέσα στο οποίο κολλούν μικρά ψάρια.

5° Εργαστήριο

«Συνεργασία σε ομάδες»

1^η Δραστηριότητα

«Βοήθησε την μπάλα να φτάσει στον προορισμό της» (Κινητική δραστηριότητα – Συνεργασία σε ομάδες.) Κόβουμε τα ρολά από τα χαρτιά κουζίνας κατά μήκος με κοπίδι. Κάθε παιδί παίρνει μισό κομμένο χαρτονένιο κύλινδρο. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες των 5 (ενδεικτικό είναι το νούμερο ανάλογα με τα παιδιά της τάξης) Ένας από κάθε ομάδα έχει το μπαλάκι. Αυτοί που κρατάνε τα κομμάτια από το χαρτονένιο ρολό θα πρέπει να συνεργαστούν ώστε να τα τοποθετήσουν σε σειρά έτσι ώστε να δημιουργήσουν ένα διάδρομο για να κυλήσει μέσα το μπαλάκι. Το παιδί που έχει το μπαλάκι πρέπει να το ρίξει έτσι ώστε να μπορέσει να κυλήσει σε όλη τη διαδρομή που έχουν δημιουργήσει τα παιδιά με τους κομμένους χάρτινους κυλίνδρους

2η Δραστηριότητα

Δυο παιδιά πρέπει να μεταφέρουν ένα μπαλόνι κρατώντας το με κοντάρια γυμναστικής

3η Δραστηριότητα

Ανα ζευγάρι μεταφέρουν ένα μπαλόνι κρατώντας το με σημεία του σώματος που ορίζει η νηπιαγωγός πχ. μέτωπο, ώμος κτλ

Τέλος, ζωγραφίζουν σε φύλλο εργασίας, ποιο παιχνίδι από τα παραπάνω τους άρεσε περισσότερο και γιατί.

6^ο Εργαστήριο

«Ενσυναίσθηση – Επίλυση συγκρούσεων»

Η νηπιαγωγός παρουσιάζει στα παιδιά μια εικόνα που παρουσιάζει δυο αγόρια να χτυπιούνται. Καλούνται να κάνουν υποθέσεις....

**Βλέπω - σκέφτομαι
Αναρωτιέμαι ...**

Μαλώνουν για το ποιος είναι ο πιο μεγάλος (Ιρις)
 Χτυπιούνται για το ποιος θα αγοράσει καινούργια
 παιχνίδια (Δημήτρης)

Δυο αγόρια δεν είναι φίλοι, μαλώνουν γιατί ο
 ένας δεν έκανε τη παρη στον άλλον (Αλέξης)

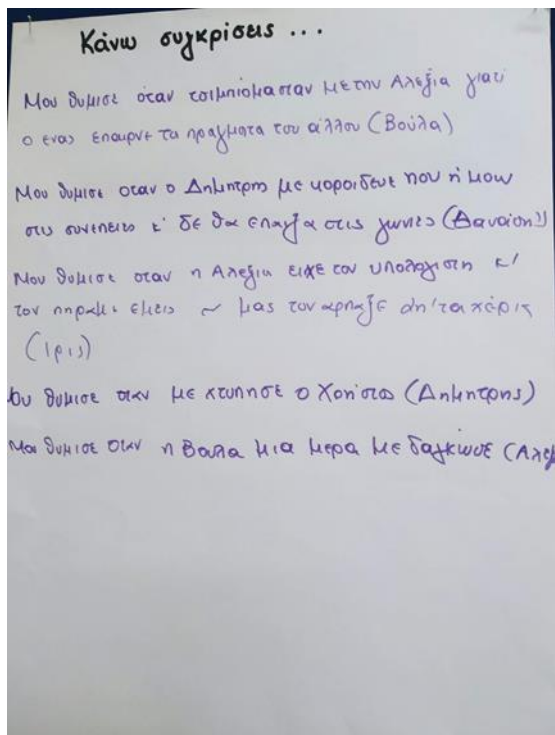
Τσακώνονται

Χτυπιούνται γιατί ο ένας πήρε κάποιο πράγμα
 του άλλου και του το κατέσβε (Βούλα)

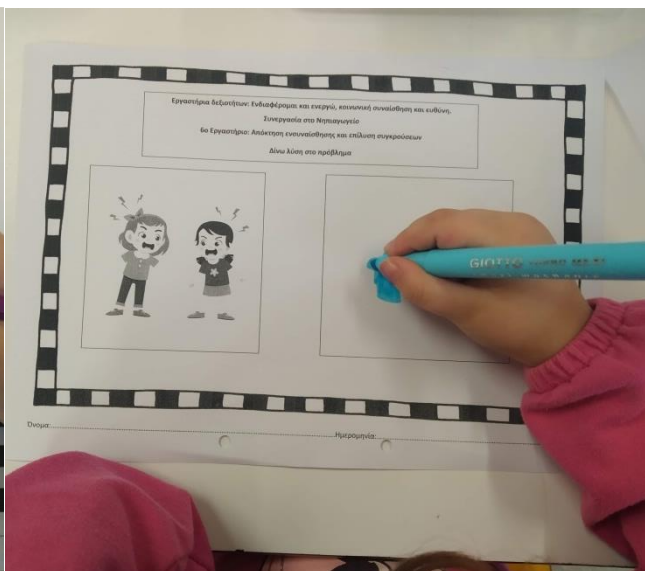
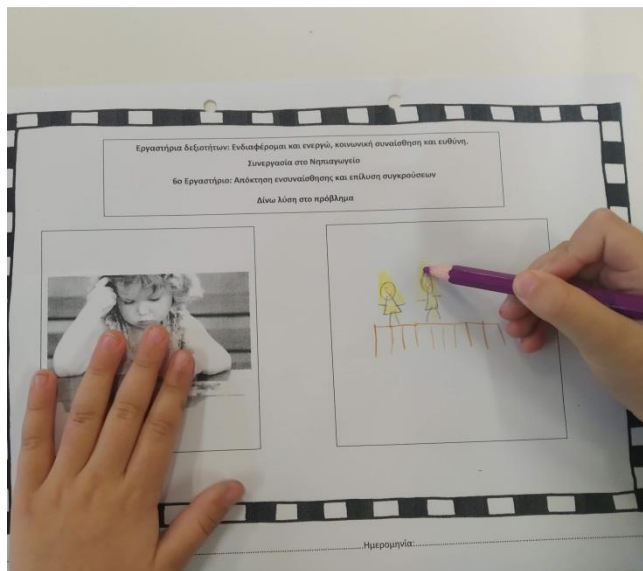
Χτυπιούνται γιατί το ένα αγόρι ήθελε να πάρει
 τα δώρα του Αι-Βασίλη από τον άλλον (Νεφέλη)

Τσακώνονται γιατί ο ένας κοροϊδεύει τον άλλον
 (Θανάσης)

Και συγκρίσεις με προσωπικές τους καταστάσεις....

Στη συνέχεια τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες. Σε κάθε ομάδα δόθηκε μια εικόνα που παρουσιάζει ένα πρόβλημα ή μια σύγκρουση. Στην ομάδα τους τα παιδιά παρατήρησαν την εικόνα, συζήτησαν, αντάλλαξαν απόψεις και συνεργάστηκαν για να βρουν λύση. Στη συνέχεια ζωγράρισαν τις λύσεις που αποφάσισαν και τις παρουσίασαν στους υπόλοιπους.

7^ο Εργαστήριο

«Δραστηριότητες Αξιολόγησης –Τελικές ιδέες παιδιών»

Ολοκληρώνοντας τον 1ο θεματικό κύκλο των εργαστηρίων δεξιοτήτων με θέμα την Συνεργασία στο Νηπιαγωγείο, τα παιδιά αποτύπωσαν σε φύλλο εργασίας πώς αντιλαμβάνονται την έννοια της συνεργασίας! Αν η συνεργασία ήταν χρώμα, σύμβολο, εικόνα...

